

Sygn. akt: I C 978/22 upr

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 września 2023r.

Sąd Rejonowy w Kętrzynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	sędzia Sławomir Szubstarski
Protokolant:	sekretarz sądowy Agnieszka Piskorz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 1 września 2023 r. w K.

sprawy z powództwa (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w G.

przeciwko U. D.

o zapłatę

I. powództwo oddala;

II. nie obciąża powoda kosztami procesu na rzecz pozwanej.

UZASADNIENIE

Powód (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w G. wniósł o zasądzenie od pozwanej U. D. kwoty 5 235,14 złotych z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu (30 sierpnia 2022 data stempla pocztowego) do dnia zapłaty, a także kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, że dochodzona kwota wynika z zawartej przez pozwaną z (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. (wierzycielem pierwotnym) w dniu 2019-04-08 umowy pożyczki odnawialnej o numerze (...). Przedmiotem wskazanej umowy było udzielenie pozwanej pożyczki odnawialnej w kwocie 5 000,00 w formie limitu, wypłaconej bezgotówkowo na rachunek bankowy pożyczkobiorcy. Pożyczka spełniała wymogi ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim. Pomimo upływu terminu płatności określonego w umowie pożyczki, pozwana nie wywiązała się z przyjętego na siebie zobowiązania, co skutkowało postawieniem w stan wymagalności całego zobowiązania z dniem 24.02.2021 r.

Na dochodzoną kwotę 5 235,14 zł składają się:

- 4 195,25 zł - suma niespłaconego kapitału udzielonej pożyczki;
- 972,89 zł - suma odsetek karnych i umownych za opóźnienie;
- 67,00 zł - suma opłaty związanych z udzieleniem i obsługą pożyczki zgodnie z tabelą opłat.

Powód nabył przedmiotową wierzytelność w dniu 2021-08-02 od wierzyciela pierwotnego w drodze przelewu zgodnie z art. 509 kodeksu cywilnego. Powód zawiadomił pozwanego o nabyciu przedmiotowej wierzytelności.

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Pełnomocnik pozwanej zgłosił zarzuty braku legitymacji procesowej czynnej oraz biernej, bezzasadności powództwa, brak wykazania roszczenia co do zasady i co do wysokości, abuzywność pozaodsetkowych kosztów pożyczki, brak wykazania wszystkich kosztów pozaodsetkowych w treści umowy pożyczki, wskazanie w umowie pożyczki zawyżonej kwoty pożyczki, przedstawienie niewierzytelnych kserokopii dokumentów i wydruków komputerowych, naruszenia artykułów 30 i 36a ustawy o kredycie konsumenckim, a w konsekwencji złożenia oświadczenia o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego i przekształceniu umowy w tzw. darmowy darmowy kredyt zarzucił brak wymagalności roszczenia i przedwczesność powództwa.

Na wstępie szerokiego uzasadnienia stanowiska procesowego pełnomocnik pozwanej przyznał, że pozwana zawarła z wierzycielem pierwotnym umowę pożyczki w dniu 16 maja 2019 roku. Zaprzeczył, aby pozwanej udzielono pożyczki w kwocie 5000 zł i że pożyczkodawca wraz z pośrednikiem kredytowym rzetelnie wypełnili obowiązek informacyjny wskazany w art. 30 Ustawy o kredycie konsumenckim i podał w umowie pożyczki wszystkie oraz prawidłowe wymagane ustawą informacje. Zaznaczył, że pozwana zgłosiła się osobiście do biura pośrednika kredytowego, który zaproponował jej pożyczkę w kwocie 4500 zł z obowiązkiem zapłaty prowizji 500 zł i o tą prowizję powiększono w umowie kwotę pożyczki. Pośrednik kredytowy działał na zlecenie pożyczkodawcy, a nie na zlecenie pozwanej, a więc pożyczkodawca posiadał pełną wiedzę, że faktycznie pożyczka wynosi 4500 zł, a poza odsetkowy obligatoryjny dodatkowy koszt jaki musi ponieść wynosi również 500 zł.

Wskazał, że zgodnie z art. 30 ust 1 pkt 10 ustawy o kredycie konsumenckim pożyczkodawca zobowiązany był wskazać w treści umowy pożyczki wszystkie koszty, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt konsumencki, jeśli są znane pożyczkodawcy. Biorąc pod uwagę, że ze zlecenia wypłaty środków z limitu będącego integralną częścią umowy pożyczki wynika, że pożyczkodawca obciążył pozwaną pozaodsetkowym kosztem 500 zł na rzecz (...) S.A. tytułem opłaty za pośrednictwo w wysokości 500 zł, to naturalne jest, że pożyczkodawca zobowiązany był umieścić również i ten koszt obligatoryjny nałożony na pozwaną w warunkach i treści samej umowy pożyczki, a rzeczywista całkowita kwota pożyczki wynosiła 4 500 zł, a nie 5 000 zł.

Niezależnie od powyższego pełnomocnik pozwanej wskazał, że z uwagi na liczne naruszenia przez pożyczkodawcę art. 30 ust. 1 ukk, pozwana, pismem z dnia 20 stycznia 2023 roku, na podstawie art. 45 ustawy o kredycie konsumenckim złożyła powodowi oświadczenie o sankcji kredytu darmowego, a tym samym nie jest zobligowana do zwrotu kosztów oraz odsetek, za wyjątkiem rzeczywistej całkowitej kwoty kredytu pomniejszonej o już dokonane wpłaty. Zdaniem pozwanej nieprawidłowości i naruszeń art. 30 ust 1 ustawy o kredycie konsumenckim, wierzyciel pierwotny dopuścił się poprzez:

1. błędne wskazanie całkowitej kwoty pożyczki.
2. naruszenie ustawy o kredycie konsumenckim w zakresie wysokości maksymalnych pozaodsetkowych kosztów pożyczki zgodnie ze wzorem zamieszczonym w ustawie.
3. błędne podanie rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania ((...)).
4. błędne podanie odsetek kapitałowych.
5. błędne wskazanie pozaodsetkowych kosztów kredytu.
6. brak wskazania terminu wypłaty pożyczki.
7. brak prawidłowego wskazania rodzaju kredytu.

8. brak podania poprawnej informacji w zakresie proporcjonalnego zwrotu pozaodsetkowych kosztów i odsetek w przypadku wcześniejszej spłaty całości lub części pożyczki.
9. brak informacji o ewentualnych kosztach ponoszonych przez konsumenta na rzecz pośrednika kredytowego.
10. brak pełnej informacji o odstąpieniu w myśl art. 53 ust.2
11. podanie nieprawidłowej - zawyżonej - kwoty odsetek w stosunku dziennym pobieranych przy odstąpieniu od umowy oraz kwoty do zwrotu w przypadku odstąpienia od umowy.

W związku z powyższym pełnomocnik pozwanej podniósł, że skoro pozwana otrzymała w rzeczywistości kwotę 4 500 zł, a dokonała wpłat na sumę 3 330 zł (kwotę tę powód wskazał w pozwie wniesionym w Elektronicznym Postępowaniu Upominawczym VI Nc-e (...)), zobowiązana jest zwrócić pożyczkodawcy lub jego następcom prawnym jedynie 1 170 zł i to w ratach miesięcznych przez pięć lat jak wskazano w art. 45 ust 3 Ustawy o kredycie konsumenckim, z uwagi, że w spornej umowie brak jest terminu spłaty.

Pełnomocnik powoda w piśmie procesowym z dnia 6 marca 2023 roku wskazał: że zbycie przedmiotowej wierzytelności nastąpiło zgodnie z art. 509 k.c. Na podstawie tej czynności doszło do przelewu na rzecz powoda wierzytelności dotyczącej pozwanej, wynikającej z Umowy pożyczki, w związku z czym powód nabył konkretnie zindywidualizowaną wierzytelność.

Dalej pełnomocnika powoda wskazał, że W ramach przedmiotowej Umowy wierzyciel pierwotny zobowiązał się do udzielenia pozwanej pożyczki odnawialnej w formie limitu w kwocie 5 000,00 zł, a pozwana zobowiązała się do spłaty zaciągniętego zobowiązania na warunkach wskazanych w Umowie. Wierzyciel pierwotny dokonał wypłaty limitu w pełnej wysokości zgodnie z dyspozycją pozwanej. Pozwana była zobowiązana do spłaty kwot wypłaconych wraz z odsetkami i innymi opłatami, na rachunek spłaty pożyczki. Strona pozwana dokonała wpłat (łącznie 3 330 zł) na poczet istniejącego zobowiązania. Wpłaty te zostały uwzględnione przy ustalaniu wartości przedmiotu sporu w niniejszej sprawie i rozliczone w sposób zgodny z § 7 pkt 8 Umowy pożyczki. Dokonywanie dobrowolnych wpłat przez pozwaną zdaniem pełnomocnika powoda niewątpliwie uznać można za jednoznaczne zachowanie się dłużnika potwierdzające istnienie długu. W związku z zaleganiem przez pozwaną z zapłatą równowartości co najmniej dwóch kwot minimalnych, wierzyciel pierwotny pismem z 15.01.2021 r. wypowiedział pozwanej umowę pożyczki z zachowaniem okresu wypowiedzenia, co poskutkowało postawieniem całego roszczenia w stan wymagalności z dniem 01.03.2021 r.

Zdaniem pełnomocnika powoda pozwana nie wykazała - zgodnie z zasadą ciężaru dowodowego - że dokonała spłaty całego zobowiązania bądź że powód nie miał podstaw do wypowiedzenia umowy. Pozwana została prawidłowo poinformowana o wszelkich kosztach związanych z umową pożyczki, a także o sposobie zabezpieczenia jej spłaty. Również uregulowania zawarte w treści umowy pożyczki były jasne i w pełni zrozumiałe, a pozwana podpisując przedmiotową umowę wyraziła na nie zgodę. Powód wyjaśnia, że najważniejsze warunki umowy zostały przedstawione na pierwszej i drugiej stronie umowy, a wykaz pobieranych opłat w Tabeli opłat i prowizji. Umowa została skonstruowana w sposób zwięzły i przejrzysty i nie ma wątpliwości, że jest ona zrozumiała dla przeciętnego konsumenta. Gdyby natomiast pozwana miała szczególne trudności w zrozumieniu warunków umowy, czego w żaden sposób nie udowodniła, nie musiała jej przecież zawierać.

Następnie pełnomocnik powoda wskazał, że koszty odsetek nie są jedynym kosztem kredytu, ponieważ pożyczkodawca może pobierać od pożyczkobiorcy wiele innych opłat związanych z taką umową, co wynika wprost z przepisów ustawy o kredycie konsumenckim. Wysokość tych innych kosztów jest ograniczona ustawowo, a zgodnie z celami ustawodawcy, do ograniczenia ich wysokości mają się przyczynić szczegółowe obowiązki informacyjne kredytodawców, dzięki czemu łatwiej jest porównywać oferty i znajdować te z niskimi kosztami kredytu. Do essentialia negotii umowy o kredyt konsumencki zaliczyć należy wszystkie te postanowienia, które nakładają na pożyczkobiorcę obowiązek spełnienia na rzecz pożyczkodawcy dodatkowych świadczeń ponad zwrot kapitału pożyczki. Powyższe znalazło również

odzwierciedlenie w ustanowionym na mocy art. 30 ust 1 pkt 6 i 10 ustawy o kredycie konsumenckim obowiązku umieszczania w treści umowy kredytu konsumenckiego zapisów określających zarówno stopę oprocentowania kredytu, jak i informację o innych kosztach, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt konsumencki, w szczególności o opłatach i prowizjach.

Pełnomocnik powoda zaznaczył, iż w treści art. 36 a. pkt 2) ustawy o kredycie konsumenckim w brzmieniu obowiązującym w dniu zawarcia umowy, znajduje się przyzwolenie ustawodawcy na naliczanie również pozaodsetkowych kosztów kredytu, które wchodzi w skład całkowitego kosztu kredytu, o ile są znane kredytobiorcy i nie przekraczają wartości kwoty kapitału udzielonej pożyczki. W przypadku przedmiotowej Umowy, niewątpliwym jest, że suma kosztów pozaodsetkowych była znacznie niższa od kapitału udzielonej pożyczki. Wobec czego postanowienia dotyczące wysokości opłat pozaodsetkowych nie mogą stanowić klauzul abuzywnych, gdyż mieszczą się w granicach dozwolonych przez ustawodawcę. W myśl zasady wynikającej z art. 353¹ k.c. - „Strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego.” Strony ukształtowały stosunek prawny ustalając między sobą wysokość udzielonej pożyczki, warunki spłaty zobowiązania oraz wysokość oprocentowania pożyczki, tym samym w sposób istotny zmieniając treść zawartej umowy. Zatem zaprzeczyć należy, jakoby teść i cel stosunku prawnego sprzeciwiał się ustawie i zasadom współżycia społecznego, spełniając przesłanki wynikające 353¹k.c.

Następnie pełnomocnik powoda podkreślił, że obecnie przyjmuje się, że konsument to nie jest osoba nieświadoma, którą należy zawsze chronić w kontaktach z profesjonalistą jakim jest przedsiębiorca, lecz uznaje się model konsumenta jako osoby dobrze poinformowanej, uważnej, działającej racjonalnie, świadomej i krytycznej, która jest w stanie prawidłowo rozumieć kierowane do niego informacje, do której odnosi się dyrektywa racjonalnego postępowania stron umowy objęta art. 65 § 2 kc wiążąca się z powinnością należytej dbałości o własne interesy (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 29 listopada 2013 roku, ICSK 87/13, L. lis nr (...), z dnia 13 czerwca 2012 roku, II CSK 515/11, Legalis nr 537774).

Również wywód pozwanej w przedmiocie braku weryfikacji zdolności kredytowej uznać należy za chybiony, gdyż obowiązek badania zdolności kredytowej przez bank (lub inną instytucję ustawowo upoważnioną do udzielania kredytów) oznacza jednocześnie publicznoprawny zakaz udzielania kredytów podmiotom, które nie posiadają zdolności kredytowej, natomiast obowiązek oceny zdolności kredytowej wykonywany przez kredytodawców o innym statusie prawnym oznacza jedynie (według definicji z ustawy) obowiązek zbadania zdolności do spłaty, ale bez jednoczesnego uzależnienia podjęcia decyzji kredytowej od jej wyniku. Polski ustawodawca dokonuje zatem różnicowania kryteriów kredytowania dla banków oraz kredytodawców niebankowych (parabanków). Na mocy art. 9 ukk podmioty parabankowe obowiązane są do oceny ryzyka kredytowego, zatem mogą stosować mniej restrykcyjne kryteria udzielania kredytów konsumenckich. Z art. 9 KredytKonsU nie można wywodzić zatem obowiązku uzależnienia decyzji o przyznaniu kredytu od pozytywnej oceny ryzyka kredytowego. Kredytodawcy przysługuje natomiast prawo (a nie obowiązek) do powiązania decyzji o udzieleniu kredytu z wynikami tej oceny. Wniosek ten nie dotyczy banków, gdyż banki mają obowiązek, a nie prawo uzależnienia decyzji o udzieleniu kredytu od istnienia zdolności kredytowej na podstawie art. 70 PrBank (art. 9 ust. 4 KredytKonsU).Niewątpliwie w niniejszej sprawie pożyczkodawcą jest instytucją para bankową, Niezależnie od powyższego, wierzyciel pierwotny dokonał oceny zdolności kredytowej strony pozwanej przy uwzględnieniu oświadczenia pozwanej o dochodach.

Dalej pełnomocnik powoda wskazał, że pożyczkodawca udzielił pozwanej wyjaśnień dotyczących treści informacji przekazanych przed zawarciem Umowy oraz postanowień zawartych w Umowie, w sposób umożliwiający jej podjęcie decyzji, a także podał jej na formularzu informacyjnym wszystkie elementy określone w art. 30 ust. 1 pkt 1-8, 10, 11, 14-17 Ustawy o kredycie konsumenckim. Pozwana podpisem na Umowie pożyczki potwierdziła fakt otrzymania kopii Umowy pożyczki wraz z załącznikami oraz formularza informacyjnego.

Dodatkowo podniósł, że do oświadczenia o skorzystaniu z tzw. „sankcji kredytu darmowego”, nade wszystko podkreślenia wymaga, iż oznaczony w art. 45 ust. 5 UKK roczny termin na złożenie oświadczenia o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego już upłynął. Za dzień wykonania umowy należy uznać dzień wypłaty przez pożyczkodawcę

kwoty pożyczki. Powyższe stanowisko znajduje potwierdzenie w doktrynie jak i orzecznictwie, dlatego należy uznać złożone oświadczenie o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego za bezprzedmiotowe, a tym samym niewywołujące skutków prawnych.

Sąd ustalił co następuje:

Pozwana U. D. zawarła z (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. w dniu 16 maja 2019 roku umowę pożyczki odnawialnej nr (...). Pozwana umowę zawarła w K., za pośrednictwem spółki (...) S.A. w S., w placówce agencyjnej tej spółki przy ulicy (...) w K..

Dowód: umowa pożyczki odnawialnej (k.31-33).

Zgodnie z umową pożyczka miała być udostępniona w formie limitu dostępnego pożyczkobiorcy po złożeniu dyspozycji wypłaty. Całkowita kwota pożyczki została określona na kwotę 5 000 złotych (§3 pkt1 umowy). Umowa określała również stopę oprocentowania pożyczki (§4 umowy), rzeczywistą roczną stopę oprocentowania (§5 pkt 1 umowy) oraz całkowitą kwotę do zapłaty (§6 umowy). Limit przyznany został na czas nieokreślony. W razie złożenia dyspozycji wypłaty kwota pożyczki miała być spłacana miesięcznymi ratami co najmniej w kwocie minimalnej, aż do całkowitej spłaty pożyczonego kapitału oraz wszystkich innych należnych opłat i odsetek (§7 pkt1,4 i 7 umowy). Umowa wskazywała jedynie pozycje kosztowe, nie regulując przy tym ich wysokości, a odsyłając w tym zakresie do tabeli opłat i prowizji. W pozycjach kosztowych nie znajdowała się prowizja za udzielenie pożyczki (§8 umowy). W dalszej kolejności zostały określone skutki zalegania przez pożyczkobiorcę ze spłatą pożyczki oraz skutki zaprzestania spłacania pożyczki (§9 umowy), spłata przed terminem (§ 10 umowy) oraz pozostałe kwestie (§§ 13-16 umowy). W przypadku zaległości pożyczkobiorcy z płatnością równowartości dwóch kwot minimalnych pożyczkodawca był uprawniony do wypowiedzenia umowy w formie pisemnej lub elektronicznej na trwałym nośniku z adresu wypowiedzenia@eurolan.pl lub w wezwaniu do zapłaty bez konieczności zachowania zasad osobowej reprezentacji spółki (§9 pkt 11 umowy).

Dowód: umowa pożyczki odnawialnej (k.31-33); 2. formularz informacyjny (k.35-38).

W dniu 4 sierpnia 2017 roku pożyczkodawca (działający pod ówczesną firmą (...) sp. z o.o.) zawarł ze spółka (...) S.A. umowę o pośrednictwo w udzielaniu pożyczek pieniężnych. Zgodnie z postanowieniem §5 pkt 2 i 5 (w dacie zawarcia umowy z pozwaną) wysokość wynagrodzenia pośrednika miało być prowizyjne, płatne na rachunek bankowy pośrednika

Dowód: umowa o pośrednictwo w udzielaniu pożyczek (k. 140-156)

W dniu 16 maja 2023 roku pozwana złożyła dyspozycję wypłaty kwoty 5 000 złotych, przy czym kwotę 4 500 złotych na własny rachunek bankowy (uzgodniony umownie §3 pkt 2 w zw. z §1 pkt 9) oraz 500 złotych na rachunek bankowy (...) S.A. tytułem opłaty za pośrednictwo. Pożyczkodawca wypłacił kwoty zgodnie ze zleceniem.

Dowód: 1. zlecenie wypłaty środków z limitu (k. 39-40); 2. potwierdzenia przelewu (k.187-188).

Do dnia 20 listopada 2020 roku pozwana dokonała wpłat na poczet przedmiotowego zobowiązania w łącznej kwocie 3 330 złotych.

Bezsporne, dowód: historia operacji z konta pozwanej (k. 195-203).

W dniu 15 stycznia 2021 roku pożyczkodawca wypowiedział pozwanej umowę pożyczki i wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 4 308,53 złotych zakreślając termin zapłaty do 25 stycznia 2021 r. Wezwanie to pożyczkodawca nadał w dniu 15 stycznia 2021 r.

Dowód: 1. wezwanie do zapłaty (k.49-50); 2. potwierdzenie nadania (k.193-194)

W dniu 2 sierpnia 2021 roku pożyczkodawca reprezentowany przez prokurenta samoistnego M. S. (1) zawarł z powodem umowę przelewu wierzytelności, której przedmiotem był pakiet wierzytelności pieniężnych o zwrot udzielonych pożyczek, w skład którego, pod numerem porządkowym (...), weszła między innymi wierzytelność wobec pozwanej z tytułu umowy pożyczki nr (...).

Dowód: 1. umowa przelewu wierzytelności (k. 11-17); 2. wypis załącznika nr 3 do umowy przelewu wierzytelności (k.182); 3. uchwała oraz oświadczenie zarządu (...) sp. z o.o. o powołaniu prokury samoistnej (k. 20, 137 -138).

Warunkiem skuteczności przelewu wierzytelności i nabycia ich przez powoda była terminowa zapłata wynagrodzenia uzgodnionego w §3 ust. 1 umowy z 2 sierpnia 2021 roku

Dowód: oświadczenie o przyjęciu zapłaty (k. 27-29, 119-120).

Sąd zważył co następuje:

Stan faktyczny sprawy Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zaoficerowanych przez strony, przy czym pełnomocnik powoda nie przedstawił oryginałów lub uwierzytelnionych dokumentów zgodnie z zobowiązaniem (k.208), dlatego Sąd poczynił ustalenia na podstawie zaoficerowanej przez powoda, częściowo zanonimizowanej dokumentacji. Nie pozwoliła ona na ustalenie skuteczności przelewu wierzytelności na rzecz powoda, wobec czego powództwo podlegało oddaleniu w całości.

W niniejszej sprawie powód wywodził wymagalność całego zobowiązania pozwanej U. D. z wypowiedzenia umowy pożyczki zawartej pomiędzy stronami w dniu 16 maja 2019 r., z uwagi na nierealizowanie przez pozwaną obowiązku spłaty równowartości dwóch minimalnych rat w terminie wynikającym z umowy.

Pozwana U. D. kwestionowała zasadność i wysokość dochodzonego roszczenia, a także podniosła zarzut braku legitymacji procesowej czynnej powoda. Wobec tego Sąd w pierwszej kolejności zobowiązany był do rozważenia zasadności tego zarzutu.

Posiadanie przez strony legitymacji czynnej i biernej w procesie jest przesłanką zasadniczą, od której istnienia uzależniona jest możliwość uwzględnienia powództwa, a jej brak prowadzi do wydania wyroku oddalającego powództwo.

Legitymacja procesowa jest to uprawnienie do poszukiwania ochrony prawnej w konkretnej sprawie, przy czym legitymacja czynna zawsze jest ściśle związana ze stroną powodową i oznacza jej uprawnienie do wszczęcia i prowadzenia procesu. Z powyższego wynika zatem, że legitymacja procesowa, to uprawnienie konkretnego podmiotu (legitymacja czynna) do występowania z konkretnym roszczeniem przeciwko innemu oznaczonemu podmiotowi (legitymacja bierna) wypływająca z prawa materialnego. Ponadto, zgodnie z przyjętą linią orzecznictwa legitymacja materialna, a więc posiadanie prawa podmiotowego lub interesu prawnego do wytoczenia powództwa stanowi przesłankę materialną powództwa, a jej brak stoi na przeszkodzie udzieleniu ochrony prawnej. Brak legitymacji materialnej (czynnej lub biernej) skutkuje, co do zasady oddaleniem powództwa (por. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2012 r., III CZP 83/12). Dlatego też rolą Sądu w procesie jest dokonanie oceny istnienia legitymacji procesowej strony w chwili orzekania, a w wypadku stwierdzenia braku legitymacji procesowej (zarówno czynnej, jak i biernej), to na Sądzie spoczywa obowiązek wydania wyroku oddalającego powództwo.

Przelew wierzytelności regulują postanowienia art. 509 k.c. Przelew wierzytelności (cesja) jest umową, na podstawie której dotychczasowy wierzyciel (cedent) przenosi wierzytelność ze swojego majątku do majątku osoby trzeciej (cesjonariusza). Przedmiotem przelewu co do zasady może być wierzytelność istniejąca, którą cedent może swobodnie rozporządzać. Powinna ona być też w dostateczny sposób oznaczona (indywidualizowana). Jak wskazał to Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 11 maja 1999 r. III CKN 423/98 (Biuletyn Sądu Najwyższego 2000/1 str. 1) konieczne jest wyraźne określenie stosunku zobowiązaniowego, którego elementem jest zbywana wierzytelność. Wymaga się oznaczenia stron tego stosunku zobowiązaniowego oraz przedmiotu świadczenia.

Zdaniem Sądu analiza materiału dowodowego (jej czytelnej części) w postaci umowy przelewu z 2 sierpnia 2023 r(k. 31-33) oraz jej załącznika nr 3 (k.182) pozwoliły przyjąć dostateczne zindywidualizowanie stosunku zobowiązaniowego, z którego wierzytelność wynikała. Pomimo stwierdzenia powyższego uznać jednak należało, że przedłożone przez stronę powodową dokumenty nie były wystarczające do niewątpliwego ustalenia skuteczności nabycia tej wierzytelności. Pełnomocnik powoda podnosił co prawda, że umowa przelewu wierzytelności nie uzależniała skuteczności przelewu od spełnienia przez cesjonariusza jakichkolwiek świadczeń, czemu jednak przeczy przedstawione oświadczenie o przyjęciu zapłaty (k. 27-29). Z oświadczenia tego jednoznacznie wynika istnienie takiego zastrzeżenia, czego nie można było zweryfikować wobec zanonimizowania części umowy przelewu wierzytelności (jak na k. 11-17).

Zwrócić przy tym należy uwagę, że przy zawarciu umowy przelewu wierzytelności zbywca reprezentowany był przez prokurenta samoistnego M. S. (2) – (...) (dalsze dane zanonimizowane – jak na k.11) ustanowionego uchwałą zarządu z dnia 30 lipca 2021 roku (k.20). Tymczasem oświadczenie o przyjęciu zapłaty z 7 września 2021 roku, mające potwierdzać wypełnienie obowiązków warunkujących skuteczność przelewu i nabycia tych wierzytelności przez powoda, podpisała M. S. (2) (dalsze dane zanonimizowane – jak na k.29). Z odpisu pełnego spółki z rejestru przedsiębiorców, do którego Sąd uczynił wgląd urzędu – wynika co prawda jedno nazwisko prokurenta, jednakże wpis został dokonany z datą obowiązywania od 20 października 2021 roku.

W zakresie wykazania swojej legitymacji czynnej, ciężar dowodu spoczywał na stronie powodowej. Pełnomocnik powoda nie wykonał zobowiązania Sądu przedstawienia oryginałów lub uwierzytelnionych odpisów dokumentów, nie stawiał się również na rozprawie i w tej kwestii nie było możliwości rozwiania zaistniałych wątpliwości. Analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego prowadzi zatem do wniosku, że powód nie wykazał, iż posiada legitymację procesową czynną, co Sąd zobowiązany był zbadać z urzędu, niezależnie od podniesionych przez pozwaną zarzutów. Wobec powyższego powództwo podlegało oddaleniu.

Na marginesie należy wskazać, że w realiach niniejszej sprawy złożenie przez pozwaną oświadczenia o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego uznać należy za skuteczne, z uwagi na naruszenie przez pożyczkodawcę obowiązku informacyjnego, o jakim mowa w art. 30 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (dalej: ukk). Nie może bowiem ulegać najmniejszej wątpliwości, w świetle umowy pożyczkodawcy ze spółką (...) S.A. w S. (k. 140 - 156) oraz zlecenia wypłaty środków z limitu (k. 39-40), że kwota 500 złotych opłaty za pośrednictwo stanowiła koszt pożyczki, znany pożyczkodawcy w dniu zawarcia z pozwaną umowy pożyczki nr (...). Stosownie do obowiązku informacyjnego wynikającego z przywołanego przepisu pożyczkodawca miał obowiązek ujawnić w umowie pożyczki i należycie poinformować o kosztach, które konsument był zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt konsumencki, w szczególności o prowizjach. U podstaw tej regulacji leży założenie, iż wszelkie koszty, jakie mogą wystąpić po stronie kredytobiorcy w związku z zawartą umową, muszą mieć charakter transparentny (por. uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego w W. z 24 października 2012 r. sygn. akt (...), Legalis). Natomiast w niniejszej sprawie takiej informacji zabrakło w samej umowie oraz w przedstawionej pozwanej (...). Pożyczkodawca nie wskazał pozwanej, że kredytowanym kosztem pożyczki jest również prowizja pośrednika kredytowego. W rzeczywistości pożyczkodawca część kosztów prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej „przekuł” we własne świadczenie, za które pobierał od pozwanej wynagrodzenie w postaci opłaty za złożenie dyspozycji wypłaty (§8 pkt2 umowy), odsetek za korzystanie z pożyczki (§4 pkt 2 umowy). Wprowadza to lub może potencjalnie wprowadzić konsumenta w błąd, co do ekwiwalentności wzajemnych świadczeń, i w konsekwencji utrudnia świadome porównanie ofert innych przedsiębiorców rzetelnie informujących o wszystkich kosztach pożyczanej kwoty.

Zgodnie z art. 45 ust. 1 u.k.k, podstawę do zastosowania sankcji kredytu darmowego może stanowić m.in. brak informacji o innych kosztach, które konsument zobowiązany jest ponieść w związku z umową o kredyt konsumencki, w szczególności o prowizjach.

Jednocześnie Sąd w niniejszej sprawie podziela stanowisko zawarte uzasadnieniu wyroku Sądu Apelacyjnego w W. V Wydział Cywilny z dnia 1 lipca 2019 r. sygn. akt (...), że zgodnie z art. 45 ust. 5 u.u.k. do wygaśnięcia uprawnienia dochodzi dopiero po roku od dnia wykonania umowy, przy czym nie wygasa ono w przypadku

skutecznego wypowiedzenia umowy o kredyt konsumencki - ze skutkami ex nunc. Przez wykonanie umowy należy rozumieć sytuację, w której należycie wypełniono wszystkie obowiązki w ramach stosunku kredytu konsumenckiego, w tym obowiązki powstające z mocy ustawy (np. odnośnie do zapłaty odsetek za opóźnienie na podstawie art. 481 § 1 k.c.). Chodzi o obowiązki dotyczące świadczenia głównego i świadczeń ubocznych, po stronie konsumenta oraz kredytodawcy, wykonane dobrowolnie lub przymusowo.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. albowiem w ocenie Sądu przedstawione przez powoda dokumenty, niekwestionowane przez pozwaną, dowodzą istnienia zobowiązania pozwanej wobec pożyczkodawcy. Pomimo braku spłacania kredytu od listopada 2020 roku pozwana dopiero po ponad dwóch latach, po wniesieniu niniejszego powództwa o zapłatę, podejmuje obronę i składa w dniu 20 stycznia 2023 roku oświadczenie o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego. Procesu sądowego można było uniknąć, gdyby pozwana należycie prowadziła własne sprawy. Wobec upływu tak długiej bezczynności dłużniczki powód miał prawo uznawać, że dłużniczka nie zgłasza wobec wiarygodności żadnych zarzutów prawokształtujących. Pomimo, że oświadczenie pozwanej o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego, cywilistycznie należy uznać za skuteczne, niemniej jednak niczym nie wyjaśniona zwłoka w realizacji własnych uprawnień, już po wniesieniu powództwa o zapłatę, stanowi w ocenie Sądu szczególny wypadek uzasadniający nie obciążanie przeciwnika kosztami procesu.